INFO

Tidning för förtroendevalda i IF Metall

3/2021

Vi sitter inte på läktaren

02 Det handlar om vår svenska modell

08 **Plus och minus när stålet ska bli fossilfritt**

11 – Vi driver det som medlemmarna vill att vi ska driva

12 Ta tag i kompetens-utvecklingen

Skilda världar på var sida av Atlanten

IF METALL

Tips

Gör som klubben på SKF i Göteborg, bjud in ledningen och ställ frågor och diskutera LAS! Mejla på *info@ifmetall.se*.

Det handlar om vår svenska modell

När detta nummer av tidningen Info når arbetsplatserna är det lite drygt en månad kvar till dess att de tre LAS-utredningarna ska presenteras den 15 maj. Arbetet är i full gång och IF Metalls utsedda representanter är i högsta grad med i detta.

Tips

På **ifmetall.se/las** hittar du allt om IF Metalls arbete i LAS-frågan, artiklar, filmer, frågor och svar och överenskommelsen.

Foto: Brian Predstrup

Här påverkar vi politiken på ett mycket handfast sätt, precis så som är vår roll att göra i det fackligt-politiska arbetet. Men också enligt den svenska modellen, där parterna ska sätta regler och villkor på arbetsmarknaden och inte lämna det till politikerna, säger Veli-Pekka Säikkälä, IF Metalls avtalssekreterare.

Innehållet i det avtal som IF Metall och Kommunal anslöt sig till i december förra året diskuteras hela tiden flitigt i olika sammanhang. Frågetecken rätas ut och konkreta fakta om innehållet förklaras.

– Självklart är inte alla nöjda med hela innehållet, så är det alltid när det gäller ett avtal – det handlar om att ge och ta. Och man får tycka olika, men en sak är viktig och det är att ha alla fakta och att dessa fakta är rätt, menar Veli-Pekka Säikkälä.

I debatten påstås ibland att IF Metall säljer ut anställningstryggheten. Så är det givetvis inte, säger Veli-Pekka Säikkälä.

– Som det parlamentariska läget är fanns en stor risk att den statliga LAS-utredningen skulle gå igenom. Det hade varit katastrof. Nu har vi i stället fått till en överenskommelse mellan parterna som innebär att politikerna lovat lagstifta om begränsningar av inhyrningar, visstid och hyvlingar och ett nytt system för kompetensutveckling. Det är en facklig framgång.

Utredningarna om trygghet och anställning, omställning och studiestöd fortsätter fram till den 15 maj och då presenteras ett förslag till kommande lag. Förslagen går sedan ut på remiss och därefter tas det slutliga lagförslaget fram.

– Då får vi ta beslut om huruvida IF Metall säger ja till det nya huvudavtalet eller ej. Fram till dess hoppas jag på att ännu fler tar tillfället i akt att diskutera och ställa frågor och att vi för en ideologisk diskussion, säger Veli-Pekka Säikkälä.

Pär-Ola Olausson, avdelningsordförande IF Metall Östra Skaraborg. Foto: IF Metall Östra Skaraborg

Kompetens otroligt viktig för framtida trygga villkor

I grunden handlar det om att vi måste värna trygga anställningsvillkor för våra medlemmar, nu och i framtiden.

– Och när det gäller framtiden så kommer digitalisering, klimatkrav och teknikomställning gå ännu snabbare än nu och ställa ökade krav på industriarbetarna. Därför är delarna om kompetens och studiestöd otroligt viktiga, säger Pär-Ola Olausson, avdelningsordförande för IF Metall Östra Skaraborg.

Det kravet måste också arbetsgivarna förstå och hänga med i för att svensk industri ska fortsätta att ligga i framkant i världen. De behöver ta ett stort ansvar för kompetensförsörjningen.

– Att det är vi parter, facket och arbetsgivarna, som ska sätta ramarna för hur detta ska fungera blir ju ganska uppenbart när det handlar om kompetens, menar Pär-Ola Olausson.

Likaså tycker han att det är bra att staten ihop med parterna ska utreda förutsättningarna för en kollektivavtalad arbetslöshetsförsäkring. Däremot att arbetsgivaren kan få möjlighet till ytterligare undantag i turordningen hade Pär-Ola Olausson helst sluppit se.

– Men så är det självklart i en förhandling om ett avtal mellan två parter, det är att ge och ta. Och vi måste komma ihåg att den svenska modellen, att det är facket och arbetsgivarna som förhandlar, fortfarande gäller. Vi överlåter inte åt riksdagen med en borgerlig majoritet att ensidigt bestämma om en ny lag om LAS, utan är nu med och påverkar – och om vi ska ingå i det huvudavtal som en ny lag grundar sig på.

TEXT: *annette.lack@ifmetall.se*

Vi sitter inte på läktaren

För IF Metall är det viktigt att påverka framtidens LAS. Vi vill inte låta andra utforma tryggheten, omställningen och anställningsskyddet åt våra medlemmar.

När regeringen gick vidare med PTK och Svenskt Näringslivs LAS-uppgörelse, bestämde vi oss för att göra ett sista försök att påverka den i vår riktning. Vi satte oss i nya förhandlingar med Kommunal, PTK och Svenskt Näringsliv – och nådde ett gott resultat.

Förutom en begränsning av långa inhyrningar och ett nytt system för kompetensutveckling fick vi till tydliga förbättringar av visstid och hyvling.

Eftersom IF Metall har anslutit sig till partsöverenskommelsen är vi med i förhandlingarna mellan parterna och politikerna om LAS. När det finns ett konkret förslag från politikerna att ta ställning till ska vi bestämma om vi vill ansluta oss till ett nytt huvudavtal.

Fram till dess gör vi allt vi kan för att påverka. Vi sitter inte på läktaren.

Marie Nilsson, förbundsordförande

BLICK FÅNGET

Var med och fira Exportens dag!

Den 16 april inleds exportåret. Då är industrins produktion för den svenska marknaden i teorin klar och resten som produceras exporteras. Därför vill IF Metall uppmärksamma exportindustrin, vars inkomster är så viktiga för att finansiera vår gemensamma välfärd.

På *Exportens dag* den 16 april kommer vi att uppmärksamma detta på många sätt. Var med och fira du också där du jobbar och bor, och visa hur viktig exportindustrin är för samhället och bygden. Håll utkik i våra kanaler!

IF Metall i världen – ny skrift

Solidaritet med arbetare i länder där villkoren är sämre och skydd mot försämring av våra egna villkor. Det är grunden i det internationella, fackliga arbete IF Metall bedriver. Nu finns en skrift, *IF Metall i världen*, som mer utförligt beskriver varför detta är viktigt för IF Metall, vilka verktyg vi har och hur vi kan arbeta för våra medlemmars intressen ur ett internationellt perspektiv. Beställ den i IF Metalls webbshop!

Illustration: Sara Teleman

En MENSkligare kampanj

Ingen har väl missat att IF Metalls tema för 8 mars var *Ett MENSkligare arbetsliv*. Kampanjen fick positiv respons och den medlemsundersökning som gjordes i samarbete med Novus fick en hel del press.

Fanny Högrell, IF Metalls organisationsenhet, är nöjd med utfallet.

– Vi har nått ut brett både internt och externt. Årets tema har skapat stort engagemang lokalt, vilket är viktigt och roligt! Jag har faktiskt bara fått positiva reaktioner!

Och även om den 8 mars har passerat går arbetet vidare.

– Jag ser att IF Metalls kunskapshöjande insatser på temat kommer ge nya perspektiv för alla oss som är involverade i arbetsmiljöarbete och att vi tillsammans fortsätter att lyfta frågan både bland våra medlemmar och arbetsgivare.

Fanny Högrell

Läs mer

Kampanjsidan **ifmetall.se/menskligt** lever vidare! Ladda ned material, öka kunskapen om mens och tipsa vidare om sidan.

TIPSA OM: *Medlem i facket* – distanskurs med teckenspråkstolkning den 7–9 juni. Läs mer och anmäl på **ifmetall.se/distanskurs**.

Ergonomi inom tvättindustrin

Att jobba på tvätteri kan leda till belastningsskador. Arbetet innebär ofta tunga lyft och repetitiva arbetsuppgifter. Men det går att göra något åt riskerna. Prevent har tillsammans med IF Metall, IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige och RISE tagit fram vägledningen *Tvätteriets ergonomi* som guidar till bra arbetsmiljö.

– Tvätterier har en utmanande arbetsmiljö med många olika moment och arbetsuppgifter. Att arbetsgivare och anställda samverkar kring arbetsmiljön är en förutsättning för att få en hållbar förändring. Med den här vägledningen blir det enkelt att göra det, säger Tommy Thunberg Bertolone, ombudsman på IF Metall.

Genom att använda vägledningen *Tvätteriets ergonomi* tillsammans på arbetsplatserna kan tvätterierna förebygga belastningsskador och utveckla en hållbar arbetsplats. Det kan till exempel handla om att göra arbetet mer varierat genom att byta arbetsuppgifter med varandra och undvika arbete med händerna över axelhöjd eller under knähöjd.

Allt material om tvättindustrins ergonomi, inkluderat en bra checklista, hittar du på **prevent.se/tvatteri**.

Industridagen 2021

Sverige som innovationsstormakt är temat för årets upplaga av *Industridagen* som arrangeras av Industrirådet, bestående av industrins fackförbund och arbetsgivare. Årets arrangemang är lite annorlunda och utbyggt jämfört med tidigare år. Det inleds med en serie digitala event och avslutas med en stor final med fysisk träff på Boliden AB i Skellefteå den 27 september.

Tips

All information, program och anmälningsformulär finns på **industriradet.se/industridagen2021**.

Specialanpassad utbildning i GDPR för IF Metall

Foto: Lars Hallström

Slå dig ned med en kopp kaffe framför datorn och ta del av när dataskyddsjuristen Daniel Westman på ett pedagogiskt och lättsamt sätt går igenom vad som räknas som personuppgifter, vilka som får behandla personuppgifter och hur just vi på IF Metall kan jobba praktiskt med dataskyddsfrågor. I början av mars höll Daniel utbildningen för en grupp på IF Metall och nu har du som förtroendevald möjlighet att ta del av den. Du får tillgång till hela materialet, inklusive frågestunden. Du hittar utbildningen på medlemssidorna/uppdragsplats GDPR.

Medlemserbjudande

Nu finns ett erbjudande om extra ränterabatt för IF Metalls medlemmar som väljer att ha sitt bolån hos Swedbank. Rabatten gäller på tremånadersräntan och ger medlemmar 10 punkter ränteavvikelse på sin individuella räntesats.

Om LAS:

"Vi vill vara med och påverka!"

Foto: Marie Ullnert

Zarko Djurovic, klubbordförande SKF

Frågan om LAS är komplex och många har kanske inte insett att LAS skulle ha ändrats oavsett om IF Metall är med eller ej. För att få fakta och få ställa frågor bjöd klubben på SKF i Göteborg in till förstärkt ordförandeträff.

– Vi bjöd in Veli-Pekka Säikkälä till en träff med alla våra gruppordförande, huvudskyddsombud och hela klubbstyrelsen, berättar Zarko Djurovic, klubbordförande.

För att förbereda sig ordentligt fick alla deltagare innan mötet skicka in frågor som man ville ta upp och ha svar på. Många ville ha svar på hur det kommer att funka vid uppsägning av personliga skäl. Det finns en oro över att arbetsgivaren skulle få fritt fram att kasta ut vem man vill. Det stämmer inte. Skälen för uppsägning kommer att bedömas utifrån den praxis som finns i dag.

– Den stora skillnaden är att arbetsgivaren inte blir skyldig att betala lön från uppsägning till dom i Arbetsdomstolen. I stället får den anställde ersättning från en försäkring och behöver inte bli tvingad kvar på en arbetsplats som han eller hon inte är önskvärd på, säger Zarko Djurovic.

Denna försäkring som ger tryggad inkomst tillsammans med möjligheten att utbilda sig och öka på kompetensen för att hitta ett annat jobb är en mycket viktig del som många ser som väldigt positivt. Andra delar är mindre bra.

– Så är det så klart, som i alla avtal. Men det vi är helt övertygade om efter vårt stormöte om LAS är att rätt beslut togs. Klart vi i IF Metall ska vara med och påverka. Alternativet – att lämna walkover till en helt ny lag utan påverkan – hade varit värre än allt annat, säger Zarko Djurovic.

Foto: Daniel Roos

Linda Friberg, klubbordförande Habia Cable

Innan Linda Friberg, klubbordförande på Habia Cable i Söderfors, fick höra fakta om innehållet i den statliga Toijerutredningens förslag om LAS var hon också fundersam över det som hördes i den offentliga debatten.

– Men fakta och diskussioner i samband med avtalsrörelsen gjorde det väldigt tydligt. Självklart ska vi som facklig organisation vara med och påverka!

Linda Friberg, som också är ledamot i förhandlingsdelegationen för Teknikavtalet IF Metall, hade många tillfällen till samtal om LAS mellan förhandlingarna om nya kollektivavtal.

– Och det var väldigt bra. När jag sen kom hem till min arbetsplats kände jag mig trygg i att vi är på rätt spår och kunde förklara för medlemmar som undrade.

Men diskussioner om anställningsvillkor – och otrygga sådana – är inget nytt, menar Linda Friberg.

– Det har varit en stående fråga på dagordningen för de tre IF Metall-kongresser som jag deltagit på som ombud. Därför är det också självklart att vi ska vara med och påverka.

TEXT: *annette.lack@ifmetall.se*

Tips

På **ifmetall.se/las** hittar du aktuell information och kan ta del av en film om varför IF Metall efter nya förhandlingar anslutit sig till partsöverenskommelsen.

Skilda världar på var sida av Atlanten

Det tyska, multinationella företaget Borgers levererar delar till fordonsindustrin i många länder. Men medan arbetarna på den svenska och den tyska fabriken har kollektivavtal kämpar de amerikanska mot en väldigt anti-facklig företagskultur.

Det kom ett telefonsamtal från det amerikanska facket Workers United till IF Metalls förbundskontor. De anställda på Borgers fabrik i Norwalk, Ohio, vill organisera sig och teckna kollektivavtal, men företaget motarbetar dem. Bland annat genom anti-facklig propaganda, så kallad ”union busting”, vilket är vanligt i USA.

Klubben på Borgers Nord i Göteborg ställde snabbt upp och skickade stöttande bilder och en film till sina amerikanska kamrater. En solidaritetshandling som uppskattades stort på golvet i Norwalk-fabriken.

– Folk pratade om bilderna en vecka efteråt, berättar en av de anställda i Norwalk, som senare deltog i ett videomöte med den svenska klubben och andra IF Metall-representanter.

Videomötet hölls inte bara för att visa stöd, utan för att kunna jämföra förhållandena på de båda systerfabrikerna och gå igenom det svenska kollektivavtalets fördelar.

Annan kultur

Kontrasten är tydlig också när det gäller samarbetsklimat på de olika fabrikerna, trots att de tillhör samma koncern. På fabriken i Göteborg kan klubbordföranden Mohamed Saifelddine knacka på hos vd:n för att diskutera saker. De är såklart inte alltid överens, men det finns en etablerad relation mellan företag och fack.

I USA råder ofta en annan hierarki på arbetsplatserna.

– 75 procent av arbetarna har aldrig träffat platschefen. De vet inte vem han är, berättar en av de anställda i Norwalk.

Det finns ett stort missnöje på den amerikanska fabriken mot bland annat orättvisa löner och att vissa favoriseras. Man menar också att företaget inte agerar mot sexuella trakasserier mot kvinnor. Detta har lett till en hög personalomsättning.

Så vad vill de amerikanska arbetarna ha?

– Vi vill ha det ni har i Sverige. Vi arbetar ju på samma företag. Det är inte okej att vi knappt klarar oss medan de i Sverige och Tyskland har ett gott liv, tycker en av de anställda i Norwalk.

TEXT: *daniel.k.hermansson@ifmetall.se*
FOTO: *Marie Ullnert*

– Vi stöttar USA, säger klubbordförande Mohamed Saifelddine som tillsammans med arbetskamraterna skickade en uppskattad hälsning över Atlanten.

KLIMATET OCH JOBBEN

Plus och minus när stålet ska bli fossilfritt

Foto: Fredric Alm

LKAB:s omställning kommer att bidra till en minskning av koldioxidutsläppen världen över motsvarande den tredubbla effekten av om vi skulle parkera alla Sveriges personbilar i dag för gott.

– Ett första steg är att vi går över till biobränslen, säger Tomas Larsson, klubbordförande LKAB Malmberget.

Foto: Daniel Roos

Hybrits testverksamhet sker vid SSAB:s stålverk i Luleå, och delaktighet i utvecklingen är viktig för klubben.

– Vi ställde tidigt krav på att vara med och bemanna pilotanläggningen, berättar Tomas Karlsson, klubbordförande SSAB Luleå.

10–20 miljarder årligen. Så mycket kommer LKAB att investera i ett teknikskifte under de kommande decennierna. Målet är en hållbar produktion, och i slutändan fossilfritt stål.

– Det blir en rejäl omställning i positiv bemärkelse, säger Tomas Larsson som är klubbordförande på LKAB i Malmberget.

När gruvföretaget presenterade sin satsning på en presskonferens berättade Göran Persson, styrelseordförande i bolaget, att han aldrig tidigare sett ett projekt i den storleken. Då har han ändå varit finansminister och är i dag även bankordförande.

Redan från nästa år kommer satsningen betyda jobbtillfällen. Det pratas om upp till 3 000 nya jobb under utvecklingsfasen.

Vätgas ersätter kol

I dag framställer LKAB järnmalmspellets som SSAB sedan avlägsnar syret från i masugnar. Det sker genom att pelletsen reagerar med koks från kol och då bildas stora mängder koldioxid. Det gör att SSAB står för tio procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser.

Därför har LKAB, SSAB och Vattenfall tillsammans bildat bolaget Hybrit. Där ska man med hjälp av vätgas tillverka så kallad direktreducerad järnsvamp, som sedan kan processas i elektroslugnar. Hela produktionskedjan till färdigt stål blir då fossilfri.

Vill vara först

Hybrits första testanläggning står vid SSAB i Luleå, men det

Foto: Josefine Ejemalm

"Jag har varit finansminister och i dag är jag bankordförande. Jag har aldrig tidigare sett ett projekt av den här storleksordningen.

Göran Persson, LKAB:s styrelseordförande under presskonferensen där gruvföretaget presenterade sin stora omställningsplan.

är i skrivande stund ännu inte beslutat om den kommande produktionsanläggningen ska byggas i Luleå eller i anslutning till Malmberget.

– Var den hamnar är inte det viktigaste för mig. Det viktigaste är att vi inte tappar tempo, säger Tomas Karlsson som är klubbordförande på SSAB i Luleå.

För ur konkurrenssynpunkt handlar det också om att vara först. Klimatomställningen skiljer sig på så sätt inte så mycket från den vanliga teknikutvecklingen och effektiviseringen. När masugnen och koksverket inte längre behövs i Luleå kanske det blir färre arbetstillfällen än dagens 1 100, men samtidigt hade man 5 400 anställda på 1970-talet.

– Det kommer i så fall lösas med pensionsavgångar under en lång tid. Vi är inte oroliga för uppsägningar, säger Tomas Karlsson.

Teknik som kan spridas

Utöver Hybrit är LKAB också delaktiga i projektet SUM – *Sustainable Underground Mining* – där man vill sätta en ny världsstandard för digitaliserad och koldioxidfri gruvbrytning. Kanske kan de stora klimatinsatser som sker i norra Sverige bana väg för en positiv utveckling även i omvärlden.

– Vi har verkligen ögonen på oss i omställningen, konstaterar Tomas Larsson.

TEXT:
daniel.k.hermansson@ifmetall.se
FOTO: *Åsa Bäcklin*

Tips

Läs mer om IF Metalls klimatarbete på **ifmetall.se**.

– Jag skriver det jag själv vill läsa. Jag har alltid älskat spänning! säger Elinor Kapp.

Sjörök kommer den 13 april och ges ut av förlaget Bokfabriken

Tips

Vill du vinna Elinor Kapps bok? Håll utkik på IF Metalls Instagramkonto. I samband med att Sjörök släpps kommer du att kunna tävla om ett exemplar av boken.

Elinor har skrivit så länge hon kan minnas

Elinor Kapp är processoperatör på kemiföretaget Inovyn – och författare. De lediga dagar som skiftgången ger har hon alltid ägnat åt att skriva. Nu kommer hennes första bok ut, en spänningsroman i skärgårdsmiljö.

För 13 år sedan började Elinor Kapp arbeta i industrin. Arbetsplatsen då som nu var Inovyn i Stenungsund, ett kemiföretag som bland annat framställer PVC–plast.

– Jag hade gått en KY-utbildning, som det hette då, och fick en praktikplats. På det följde sommarjobb och sen fick jag fortsätta. Det är ett bra jobb och företag och jag trivs där, berättar hon.

Som skiftgående processoperatör får hon många lediga heldagar och har aldrig haft problem att fylla dem.

– Jag har alltid ägnat min lediga tid åt att skriva. Så länge jag kan minnas har jag skrivit. Det började med små berättelser. Jag skrev dagbok ett tag, men det hände ju så lite så jag fick börja hitta på. Nu på grund av corona har det blivit ännu mer, eftersom jag precis som alla andra håller mig hemma.

Känner till miljön

I april kommer *Sjörök*, Elinor Kapps första bok. Den hör hemma i spänningsgenren.

– Boken handlar om kriminalkommissarie Eddie Öhlund vid Stenungsundspolisen, som löser brott här i skärgårdsidyllen. Han träffar Stella Hart och tycke uppstår. Men så inträffar ett mord och han börjar undra om Stella är den hon utger sig för att vara.

Berättelsen utspelar sig i samma trakter där Elinor Kapp själv bor.

– Jag bor i Skärhamn på Tjörn, och här bor även Eddie Öhlund. ”Gräv där du står”, har jag resonerat. Jag känner till den här miljön väl och tycker väldigt mycket om den.

Två delar till i serien

Sjörök finns redan som ljud- och e-bok och mottagandet har överträffat alla förväntningar. Efter en förstaplacering hos Storytel kommer den nu alltså även som pappersbok. Och det finns redan ett sug hos läsarna efter att få mer av Eddie Öhlund.

– Det blir en serie på tre böcker. Bok två kommer den 27 juli och sen blir det en tredje del nästa sommar. När jag behöver en paus från Eddie skriver jag på ett annat spänningsprojekt och en feelgood-roman som jag har vid sidan av. Och oavsett vad som händer framöver kommer jag alltid att fortsätta skriva.

TEXT: *anna.sjogren@ifmetall.se*
FOTO: *Maria Johannessen*

– Vi driver det som medlemmarna vill att vi ska driva

Organisationsgraden på Astra Zeneca Gärtuna var 55–60 procent. Den dåvarande fabrikschefen raljerade om att det inte gick att förhandla med klubben eftersom de hade så låg majoritet. ”Hur ska jag veta vad den andra halvan tycker?” frågade sig chefen.

Foto: Fredrik Sandin Carlson

Karl Lewenhagen, klubbordförande, och Robin Paulrud, vice klubbordförande:
– Medlemmarna bestämmer vilka frågor vi driver. Om vi inte vinner ska de känna att vi gjorde allt vi kunde.

Ett frö såddes hos klubben – visst kunde de bli bättre på att organisera sig! För cirka tre år sedan tog jobbet fart på allvar. Karl Lewenhagen och Robin Paulrud, ordförande och vice ordförande för Gärtunaklubben, beskriver hur arbetet gått till.

– Vi började med att utreda om alla verkligen hade fått frågan och det kunde vi med handen på hjärtat faktiskt inte säga att alla fått. Så det blev första steget, berättar Karl.

Alla ska ha fått möjligheten

Förutom att säkerställa att samtliga har tillfrågats om medlemskap är målet i dag att alla ska ha haft ett möte med klubben. På mötet ska de få all information som behövs för att kunna göra ett medvetet val.

– Alla ska ha fått så mycket information så de vet vad de tackar nej till om de avstår, säger Karl. Då vet de i alla fall vad de missar.

Robin Paulrud är en av dem som brukar hålla i mötena. Han berättar att utmaningen är att få till det där mötet.

– Vår personal arbetar under högt tryck och ska säkerställa leveranserna. Men har vi väl fått till mötet, då brukar det inte vara många som säger nej till att bli medlem. Vi har starka argument för att vara med i IF Metall, menar Robin.

Ska känna sig representerade

Robin betonar också hur viktigt det är att involvera medlemmarna i vilka frågor som klubben driver.

– Vår uppgift är att representera medlemmarna och vi brukar säga att vi driver allt som medlemmarna vill att vi ska driva. Om vi inte vinner ska medlemmarna i alla fall känna att vi gjorde allt vad vi kunde.

Inga tveksamheter

Målet för klubben är 80 procents anslutning och i dag är organisationsgraden cirka 73 procent. Arbetet har hittills gjort att klubben ökat med hundratals medlemmar och växt till Stockholms näst största. Och arbetet mot målet fortsätter. Hos den nuvarande fabrikschefen finns inga tveksamheter om vad majoriteten vill.

TEXT: *victoria.enback@ifmetall.se*

Tips

Astra Zeneca Gärtunas tips för att värva medlemmar:

- Sätt upp tydliga mål och arbeta metodiskt för att nå dem.
- Se till att alla har fått frågan om de vill vara medlemmar och att de vet vad medlemskapet innebär.
- Få koll på era lokala avtal för att konkret kunna visa vad klubben gör för medlemmarna.
- Involvera medlemmarna och fråga vad de vill att ni ska driva. Var sedan noga med att informera medlemmarna på vilket sätt ni driver de aktuella frågorna.
- Visa att ni finns! Det är extra viktigt vid till exempel förhandlingar.
- Involvera hela styrelsen i arbetet.

Tips

På **ifmetall.se/organisera** har vi samlat tips och material för en framgångsrik organisering.

kompetensutvecklingen

Vad säger våra avtal om kompetens-utveckling?

- Det är arbetsgivaren som har ansvar för kompetens-utvecklingen. I våra avtal finns skrivningar om hur arbetsgivaren ska leva upp till ansvaret.
- Avtalen är tydliga om att kompetensutvecklingen inte bara ska utgå från företag-ets behov. Man ska också se på frågan ur den enskilde medlemmens perspektiv. Vad behöver hen?
- I avtalen anges också att parterna ska samverka om kompetensutveckling och hur arbetet kan läggas upp (utvecklingssamtal, utvecklingsplaner med mera).

Utvecklingen av teknik och hållbar produktion går fort och påverkar arbets-givares behov av kompetens inom alla verksamheter. Att tillsammans med arbetsgivaren ta tag i utbildningsbehovet på arbetsplatsen är därför en viktig facklig uppgift. För arbetsgivaren är personal med rätt kompetens en investering som betalar sig. För IF Metalls medlemmar ger kompetensutveckling trygghet på arbetsmarknaden. Men var ska man börja och hur får man alla med på tåget?

Varför ska man utbilda sig på jobbet?

Mer kunskap kan påverka lönen

- Ökad kompetens, och det ökade ansvaret som ofta följer på det, ger argument i den lokala löneförhandlingen.

Mer kunskap ger trygghet

- Den som har hög kompetens sitter säkrare vid varsel och uppsägningar.
- Hög kunskap och papper på vad man kan, kompetensbevis, gör det lättare att få nytt jobb om man ändå blir uppsagd eller måste byta jobb av annan orsak.

Mer kunskap gör jobbet roligare

- Att med högre kompetens få möjlighet till att prova nya och växla mellan arbetsuppgifter är stimulerande.
- Mer ansvar, som en följd av högre kompetens, ger personlig utveckling.

Var ska man börja?

Ett sätt kan vara att helt enkelt begära en överläggning med arbetsgivaren och diskutera hur läget ser ut på företaget. Följande frågeställningar kan vara till hjälp för att få igång diskussionen:

- Hur ser behovet av kompetens ut på företaget nu och i framtiden? Hur tar vi reda på det?
- Vad vet vi om de anställdas förutsättningar att möta behovet? Hur tar vi reda på det?
- Det finns också en rad andra tillfällen då man kan föra in samtalen med arbetsgivaren på kompetensutveckling. Till exempel:
  - Visar jämställdhetsarbetet/lönekartläggning på kompetensbehov?
  - Förändringar i produktionen? Nya produkter eller ny teknisk utrustning? Vilken ytterligare kompetens krävs?
  - Är det andra förändringar på gång? Ska det anställas eller sägas upp? Vilka är på väg att gå i pension? Hur påverkar det behovet av kompetens hos befintlig och eventuell ny personal?
  - Teckna korttidsavtal? Kan tiden utnyttjas för kompetensutveckling?
  - Planeras rehabilitering och/eller arbetsplatsanpassning? Behövs kompetensutveckling för att nå ett bra resultat?

Ekonomi och utbildningsanordnare

Vem ska betala kalaset då? Det är arbetsgivaren som ska stå för kostnaderna, men det finns flera olika möjligheter att få stöd för kompetensutveckling. Hör efter med kommun och region. Finns det något pågående EU-projekt (ESF) där din arbetsplats skulle kunna ingå? I samband med korttidsarbete finns också stöd till arbetsgivare som satsar på kompetensutveckling.

Men var hittar vi någon som kan erbjuda just den utbildning som våra medlemmar behöver? Det finns många utbildningsanordnare som kan industrins behov och det är inte alltid nödvändigt att det sker på annan plats än på arbetsplatsen. Ibland är kurserna digitala.

Glöm inte att det inom IF Metall finns många klubbar och avdelningar som jobbat med kompetensutveckling. Prata med den som är arbetsmarknadsansvarig på din avdelning. Utnyttja ditt fackliga nätverk för att få tips.

TEXT: *lisa.wernstedt@ifmetall.se*

Tips

Läs mer:
ifmetall.se/kompetensutveckling

Vad är validering?

Ett begrepp som ofta nämns i samband med kompetensutveckling eller utbildningsbehov är validering. Men vad är det egentligen?

Jo, det är att ta reda på vilket behov av kompetensutveckling som finns på företaget. Många kan mer än de tror, eftersom kunskap i industriyrkena ofta lärts in på jobbet och inte finns på papper.

Den anställde gör ett test vars resultat visar vilka kompetenser som behöver förbättras. På så sätt kan utbildningen skräddarsys efter varje individ. Efter genomförd utbildning får medlemmen papper på sina kunskaper, ett kompetensbevis, som kan användas både i löneförhandlingar och när man söker nytt jobb. Läs mer om branschvalidering på **svenskindustrivalidering.se**.

BLICK FÅNGET

När viruset kom till jobbet – bidra med din berättelse

Coronapandemin har påverkat och förändrat hela samhället och våra liv i grunden. Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek samlar in LO-medlemmars berättelser om hur covid-19 påverkar arbetsvillkor och arbetsmiljö. Alla som är eller har varit medlem i ett LO-förbund under pandemin är välkomna att delta. Insamlingen pågår fram till och med den 30 september 2021.

Läs mer om projektet och lämna din berättelse på **arbark.se/covid-19**.

Vad gör facket egentligen?

Den frågan får man ibland höra som förtroendevald. Till den som undrar har vi gjort en sammanställning på baksidan av denna tidning. Där finns lite av allt det vi gemensamt kunde åstadkomma under 2020 – trots pandemin.

Denna sammanställning finns också som arbetsplatsaffisch. Beställ eller ladda ned den i IF Metalls webbshop (artikelnummer OF-200) och visa upp medlemskapets värde på jobbet.

EU-projekt mot belastningsskador

Belastningsbesvär är fortfarande ett av de vanligaste arbetsrelaterade hälsoproblemen i både Sverige och i övriga Europa, och tre av fem arbetstagare inom EU rapporterar att de lider av belastningsbesvär som de fått av jobbet. För att så många som möjligt ska hålla ett helt arbetsliv behöver arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud ökade kunskaper om hur belastningsskador kan förebyggas. Därför genomför EU:s arbetsmiljöbyrå (EU/OSHA) under tre år kampanjen Friska arbetsplatser belastar rätt. Läs mer om kampanjen på **healthy-workplaces.eu/sv**.

Lyft rätt – webbinarium

Den 13 april arrangerar Myndigheten för arbetsmiljökunskap (Mynak) tillsammans med Arbetsmiljöverket, fack, arbetsgivare och andra aktörer på arbetsmarknaden ett webbinarium om att lyfta, bära och hantera föremål. Webbinariet är en del av EU-kampanjen Friska arbetsplatser belastar rätt. Det är kostnadsfritt och öppet för alla med intresse för arbetsmiljöfrågor, men för att få länk krävs registrering senast den 12 april på **delegia.com/mynak/13april**.

Nästa nummer: Info 4 kommer den 4 maj 2021.

Dela med dig av Info!

Du delar väl med dig av tidningen Info? Sprid den vidare på jobbet till dina medlemmar. Och du vet väl om att du kan ta del av den i sociala medier? Gå till **ifmetall.se/info** och dela hela tidningen eller valda delar.

Har du själv en idé eller ett tips som du vill att vi skriver om eller något du saknar i tidningen? Mejla oss på **info@ifmetall.se**.

Fira första maj digitalt!

På grund av pandemin firar IF Metall i år första maj digitalt. Årets tema blir *Rör inte våra skyddsombud – de räddar liv!* Firandet kommer att sändas på **ifmetall.se**, missa inte det! Förbundsordförande Marie Nilsson medverkar i sändningen. Mer information kommer framöver på hemsidan och i informationsmeddelande.

Avtalen på väg ut

De nya kollektivavtalen för perioden 2020–2023 fortsätter att tryckas och distribueras till arbetsplatserna. När avtalstrycket är helt klart hittar du dem i IF Metalls webbshop, men de finns också på **ifmetall.se/kollektivavtal** så snart originalet är redo för tryck.

Till vissa avtal finns Kommentarsböcker som uppdateras och sänds när alla avtal är utskickade. Dessa sänds till klubbar och avdelningsombud med förhandlingsmandat.

Har du frågor om distribution?
Mejla **info@ifmetall.se**.

Kollektivavtalets dag – varje dag

Missade du att uppmärksamma *Kollektivavtalets dag* den 17 mars? Ingen fara, kollektivavtalet är värt att lyftas varje dag. På **ifmetall.se/kollektivavtaletsdag** finns affisch och quiz att ladda ned och dela på arbetsplatsen eller sätta upp på anslagstavlan. Materialet finns även i webbshopen där du kan beställa det i tryckt format, artikelnummer AA-310 och AA-311.

Sugen på mer kunskap om facket?

I *Studiekatalogen* hittar du alla IF Metalls centrala fackliga utbildningar. Men det finns också utbildningar via din avdelning, LO och ABF. På **ifmetall.se/utbildning** hittar du alla olika alternativ som finns för dig som förtroendevald. Men tipsa också medlemmarna eller locka blivande medlemmar att gå en kurs. Många av kurserna hålls på distans.

Knep & knåp SUDOKU

5			9		1	3	2	8
		3						
2	1		3	8				6
8	2		7		4	5	1	9
	5	7	2	1			8	3
				9	8			2
1				2		9	6	
6	7	8	4	5				1
	9				7		5	

Vad gör facket egentligen?

Ganska mycket, även under en pandemi. Här är några exempel på allt vi åstadkom under 2020, tack vare att vi är många tillsammans.

7 600

medlemmar på 500 arbetsplatser fick information av våra kunniga försäkringsinformatörer. Tack vare dem hittades 2 700 försäkringsärenden.

280

miljoner kronor delades ut till drabbade medlemmar från våra medlemsförsäkringar, och arbetslösa medlemmar fick sammanlagt 10 miljoner kronor från vår inkomstförsäkring.

5 600

besök och skyddsronder gjordes av våra 281 regionala skyddsombud på arbetsplatser som saknar skyddsorganisation.

25

miljoner kronor betalades ut i ersättning till de medlemmar som fått rättshjälp via sitt medlemskap.

341

fler företag tecknade kollektivavtal med oss. Nu får även medlemmarna på dessa arbetsplatser schysta villkor.

90 000

medlemmar omfattades av de 3 000 korttidsavtal som vi tecknade för att rädda jobben under pandemin.

7 600

medlemmar deltog i våra fackliga utbildningar. Det gör vår organisation ännu starkare inför detta och kommande år!

Tack för att du är medlem!

Läs mer om medlemskapets fördelar på **ifmetall.se/blimedlem**

INFO

I tidningen Info hittar du som förtroendevald tips och goda idéer från IF Metalls arbetsplatser runt om i landet. Tidningen ges ut med 10 nummer per år.

Ansvarig utgivare Åsa Märs

Redaktion Victoria Enbäck, Daniel Hermansson, Mikael Hägg, Annette Lack, Nina Lindman Flores, Anneli Lundberg, Åsa Petersen, Jesper Pettersson, Anna Sjögren, Annika Tripke-Lund, Lisa Wernstedt

Telefon 08-786 80 00 (växel)
E-post info@ifmetall.se

Grafisk form Graphera/Johanna Bjuhr Escalante
Tryck Sib-Tryck Holding AB

Följ IF Metall i sociala medier

IFMETALL